

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2023. szeptember 11.

1. Pont került a végére: a Bundestag elfogadta a „fűtési törvényt”

Véget érni látszik a vitatott – a köznyelvben csak „fűtési törvénynek” nevezett – épületenergetikai törvény (Gebäudeenergiegesetz, GEG) koalíciós drámája, miután a Bundestag több hónapos huzavona után 399 igen, 275 nem és 54 tartózkodás mellett elfogadta azt. A törvény célja, hogy az olaj- és gázfűtési rendszerek fokozatos kiváltásával éghajlat-barátabbá tegye a fűtést Németországban, és lényegében azt írja elő, hogy a jövőben minden újonnan telepített fűtési rendszert 65 százalékban megújuló energiával kell üzemeltetni. A törvény – amennyiben azt szeptember végén a Szövetségi Tanács (Bundesrat) is elfogadja – 2024 elején lép hatályba és csak közvetlenül az új épületekre vonatkozik majd, a meglévő épületek esetében az önkormányzati fűtéstervezés lesz az irányadó, amelyet folyamatosan kell benyújtaniuk az önkormányzatoknak.

A törvényt valójában már július elején, tehát a nyári szünet előtt el akarta fogadni a parlament, azonban Thomas Heilmann (CDU) Bundestag-képviselő kérésére a Szövetségi Alkotmánybíróság akkor kimondta, hogy a törvénytervezet elfogadása alkotmányellenes lenne, mert nem állna elegendő idő a képviselők rendelkezésére a tervezet szövegének áttanulmányozására. Így hiába született kinkeserves kompromisszum a koalíción belül, a Zöldek által olyannyira szorgalmazott nyári szünet előtti parlamenti szavazásra nem kerülhetett sor. A végleges megállapodást pedig a kormánykoalíción belüli hosszú és súlyos viták előzték meg, amelynek eredményeképp egy, az eredeti tervektől jelentősen eltérő tervezet született.

A múlt hét pénteki döntést megelőzően heves vita zajlott a Bundestagban. Robert Habeck (Zöldek) szövetségi gazdasági miniszter az ellenzék kritikájára reagálva elmondta, hogy a CDU/CSU vezette szövetségi kormány döntött úgy, hogy Németországnak 2045-re klímasemlegessé kell válnia. Tettek azonban ezt a döntést nem követték, így most nekik kell cselekedniük, amit meg is tesznek. Ezzel szemben Alexander Dobrindt (Unió-pártok) súlyos vádakkal illette a kormánykoalíciót. Szerinte a tervezett jövőbeni állami támogatások nem lesznek elegendőek és azt is kifogásolta, hogy az eredeti törvénytervezet alapvető változtatásait nem vitatták meg kellőképpen a parlamentben.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. A Szövetségi Számvevőszék erősen kritizálja a szövetségi költségvetés tervezetét

Mielőtt a Bundestag a múlt hét folyamán először vitatta meg a 2024-es költségvetést, a Szövetségi Számvevőszék éles kritikával illette a kormány szövetségi költségvetésre vonatkozó előterjesztését. A hivatal szerint 2024-es költségvetés megalapozatlanul finanszírozott, szándékosan megkerüli az

adósságfékelt, és így elrejtje a valós adósságot, emiatt nem ért egyet a Szövetségi Pénzügyminisztérium értékelésével, miszerint a jövő évi költségvetés visszatérést jelent a normalitáshoz. Továbbá a Számvevőszék számításai szerint a tényleges adósság, beleértve az összes „árnyékköltségvetést” is, nem a szövetségi kormány által megadott 16,6 milliárd euró lesz, hanem 85,7 milliárd euró, ami nagyjából a tervezett összeg ötszörösének felel meg. Ezen felül a hivatal szerint a tervezett költségvetési könnyítések nagyrészt a kiadások különalapokba történő átcsoportosítására, céltartalékok és finanszírozás nélküli pozíciók törlésére korlátozódnak, ami az Alaptörvényben lefektetett adósságfékelt tekintettel is problematikus.

A szövetségi kormány heves, koalícion belüli vitákat követően még július elején hagyta jóvá a szövetségi költségvetési tervezetet, amelyben a kiadásokra 445,7 milliárd eurót irányoztak elő. Ez jelentősen kevesebb, mint 2022-ben (481,3 milliárd euró) és idén (tervezett 476,3 milliárd euró). A 2025-től kezdődő években a kormány elképzelései szerint a költségvetés volumene ismét enyhén emelkedne.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Összefogást sürget Olaf Scholz kancellár

Olaf Scholz (SPD) kancellár szoros együttműködést ajánlott a tartományoknak, az önkormányzatoknak és a demokratikus ellenzéknek a sürgősen szükséges reformok előmozdítása és az ország modernizálása érdekében. „Nemzeti erőfeszítésre van szükség” – mondta Scholz az azonnali kérdések órájában a Bundestagban. A kancellár egyúttal stagnálás helyett gyorsaságra, a tétlenkedés helyett cselekvésre, civakodás helyett együttműködésre szólított fel.

Konkrétan Scholz egy Németország-Paktumra (Deutschlandpakt) gondol, amely négy tematikus területet foglalna magában: a tervezési és engedélyezési eljárások felgyorsítása és a fontos infrastrukturális projektek gyorsabb megvalósítása, a versenyképesség és a növekedés erősítése, a közigazgatás modernizálása és digitalizálása, valamint több szakképzett munkaerő vonzása, ugyanakkor az illegális migráció korlátozása. Ezen célokat egyrésztől kitűzte a kancellár ismét, másrésztől ezek eléréséhez több javaslatot is megfogalmazott, illetve már folyamatban lévő tervezeteket sorolt fel.

A tartományok és az ellenzék azonban meglehetősen szkeptikusan, sőt egyes esetekben ingerülten reagáltak a javaslatra. Az Unió-pártok képviselője, Alexander Dobrindt nyitott volt a tárgyalásokra, de feltételül szabta, hogy a kormánykoalíció pártjai (SPD, Zöldek, FDP) előbb egymással egyezzenek meg. Hendrik Wüst (CDU), Észak-Rajna-Vesztfália miniszterelnöke PR-trükknek nevezte Scholz ötletét. „Őszintén szólva, úgy érzem, hogy gúnyt űznek belőlem” – mondta Wüst, aki szerint a kancellár olyan projektekről beszélt, amelyek már egyébként is folyamatban vannak, és amelyeket a tartományok már régóta követelnek.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Közelgő választások Hessenben és Bajorországban

Október 8-án két tartományban, Bajorországban és Hessenben járulnak szavazóurnához a választók. A két tartomány együttesen Németország lakosságának mintegy egynegyedét teszi ki, így a választások tétje minden párt szempontjából különösen fontos. A legfrissebb közvélemény-kutatások

szerint bár mindkét tartományban az Unió-pártok örvendenek a legmagasabb támogatottságnak, a küzdelem – főleg Hessenben – élesnek ígérkezik, így a pártok még javában kampányolnak.

Szombaton Hessenben járt Friedrich Merz, aki sorsdöntő választást emlegetett a hesseni tartományi választások kapcsán. A tartományban jelenleg Boris Rhein (CDU) miniszterelnök kormányoz egy kereszténydemokrata-zöld koalíció élén, azonban a politikus figyelmeztetett, hogy amennyiben az SPD és a Zöldek támogatottsága erősödne, reális esélye lenne egy jelzőlámpa-koalíció létrejöttének a választások után. Rhein szerint a Berlinben és Rheinland-Pfalzban uralkodó állapotok jól mutatják, hogy „*a jelzőlámpa minden idők legrosszabb kormányzövetsége*”. Friedrich Merz pártelnök az AfD erősödésével járó veszélyekre hívta fel a figyelmet. A szélső-jobboldali párt támogatottsága ugyanis jelenleg rekordmagas, 16%-on áll. „*Aki a CDU helyett egy tiltakozó-pártot választ, az következő nap a jelzőlámpával ébred*” – utalva arra, hogy a CDU nem fog koalícióra lépni az AfD-vel.

Bajorországban a közvélemény-kutatások jelenlegi állása szerint október 8-a után is folytatódhat majd a CSU-Szabad választók (Freie Wähler) koalíció, Markus Söder vezetésével. Bár a CSU támogatottsága a jelenlegi 36%-os eredménnyel elmarad a korábban megszokott 40% körüli eredménytől, koalíciós partnerük jelenleg rekordmagas támogatottságnak örvend, amely valószínűleg a pártelnök, Hubert Aiwanger személye körül kialakult botrányra vezethető vissza. Augusztus végén bombaként robbant a hír a német médiában, miszerint Aiwanger középiskolás korában egy pamfletben a holokauszttal viccelődhetett. A röplapban leírtakért Aiwanger bátyja vállalt felelősséget és bár először úgy tűnt, hogy a botrány derékba döntheti a jelenlegi kormánykoalíciót, a választók másképp reagáltak az esetre, mint azt a média jósolta. A párt jelenleg 16%-os támogatottságával a második legnépszerűbb párt, holtversenyben a Zöldekkel.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Tartományok Brüsszeli Nyilatkozata

Az emelkedő energia költségek miatt a 16 német tartomány egy átmeneti áthidaló áramár bevezetése mellett foglalt állást, hogy az energiaigényes vállalatok terheit enyhíteni tudják – derül ki abból a Brüsszeli Nyilatkozatból, amelyet a tartományok vezetői múlt hét csütörtökön egyhangúlag fogadtak el brüsszeli találkozójukon. Az erős régiók az EU növekedési és innovációs motorjai, ezért azoknak a már meglévő erősségeit több támogatással kellene megerősítenie az Európai Uniónak – olvasható a miniszterelnökök által a von der Leyen bizottsági elnökkel folytatott brüsszeli konzultációk során elfogadott dokumentumban. A Nyilatkozatban továbbá a nagy energiaigényű vállalatok számára ideiglenesen olcsóbb villamosenergia-tarifa bevezetése foglalt állást. Ezzel kapcsolatban a tartományok tudatosan egy áthidaló megoldásról beszéltek, hogy így is nyomást gyakoroljanak Olaf Scholz (SPD) kancellárra, aki eddig nem foglalt egyértelműen állást államilag támogatott ipari áramár kérdésében. E támogatás nélkül a nagy energiaigényű és nemzetközi tevékenységet folytató vállalatok már nem lennének versenyképesek – hangsúlyozták Hendrik Wüst (CDU), Észak-Rajna-Vesztfália, valamint Stephan Weil (SPD), Alsó-Szászország miniszterelnökei.

Az új európai menekültügyi megállapodással kapcsolatban a tartományok kormányfői kiemelték, hogy azt támogatják és továbbra is ragaszkodnak „*a jogilag biztonságos és az emberi jogokat tiszteletben tartó eljárásokhoz az EU külső határain*”.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Saját szövetségi pártot alapítana Saha Wagenknecht

A német Bild napilap információi szerint Saha Wagenknecht végleges szakításra szánta el magát: A politikusnő kilép a Balpártból (Die Linke) és hamarosan saját pártot alapít. A bennfentesektől származó információk alapján Wagenknecht még ki akarja várni az október 8-án esetleges tartományi választásokat és ezután hozná nyilvánosságra döntését. Ezzel pont kerülne a hónapok óta tartó találgatások végére. A közvélemény-kutatások szerint ugyanis Wagenknecht – Boris Pistorius (CDU) és Markus Söder (CSU) után – Németország harmadik legnépszerűbb politikusa, és egy általa alapított párt, amely a jelenlegi politikából kiábrándult szavazókat mozgósítaná, szövetségi szinten akár 15-25% közötti támogatottságot is elérhetne, keleten pedig ennek akár dupláját is.

A Bild szerint Wagenknecht négy központi elemet fogalmazott meg, amelyre az új pártnak épülnie kell, melyek a gazdasági józanság, a társadalmi igazságosság, a béke és a szabadság. A beszámoló szerint Wagenknecht azt szeretné, ha véget vetnének az Oroszország ellen kiszabott szankcióknak, mivel azok Putyin helyett sokkal inkább a német gazdaságnak ártanak. A migrációval kapcsolatban homályosan csak annyit említ, hogy aki ma a bevándorlást ellenőrizni akarja, azt egyből nácinak bélyegzik. Szabadság címszó alatt a cancel culture elhagyását követeli, a gazdasági józanság alatt pedig főleg a jelzőlámpa-koalíció gazdaságpolitikáját kritizálja. A Bild szerint ezzel a programmal Wagenknecht alternatívát akar nyújtani azok számára, akik eddig „önvédelemből” az AfD-re szavaztak.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Aktualitások

Michael Hüther, a kölni IW Német Gazdaságkutató Intézet igazgatója nemrégiben egy saját könyvet szentelt a szociális piacgazdaságnak, amelyben azt páratlan német gazdasági rendként írta le. Hüther abban a szociális piacgazdaság, mint megbékélési eszme történetét követi végig a hiperinflációtól és a valutareformtól napjainkig. **2023. szeptember 21-én 17.00 órától Michael Hüther a szociális piacgazdaság jelen kihívásairól és jövőjéről fog beszélgetni az MCC Scruton Kávézóban.**

További részletekért kattintson a [Magyar-Német Intézet honlapjára](#).

A Magyar-Német Intézet az Európai Együttműködésért, valamint a Migrációkutató Intézet közös rendezvény keretében látják vendégül **Dr. Asfa-Wossen Asserate** politikai elemzőt, a Schröder-kormány korábbi Afrikáért felelős szakértőjét, Haile Selassie egykori etióp császár unokaöcsét. Asserate Haile Selassie császár Afrika szarván betöltött szerepéről tart előadást **2023. szeptember 20-án, szerdán 15 órától az MCC Scrutonban.**

További részletekért kattintson a [Magyar-Német Intézet honlapjára](#).

Cikk- és interjúajánló

Vándorlási különbség címmel jelent meg interjú Bauer Bencével, a Magyar-Német Intézet igazgatójával a Magyar Nemzet szombati Lugas mellékletében. A cikk a Németországból Magyarország felé irányuló migráció erősödésének okait tárgyalja.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Magyar Nemzet honlapjára](#).

Megéri harcolnunk egymásért – Boris Palmer intenzívebb párbeszédet szorgalmaz Magyarország és Németország között – írja Dörstelmann-Fodor Kinga, a Magyar-Német Intézet igazgatóhelyettese.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Mandiner honlapjára](#).

Magyarországra költöznek a kiábrándult németek – szemlézi Bauer Bence a Magyar-Német Intézet igazgatójának nemrég megjelent írását az economx.

A teljes cikk elolvasásához kattintson az [economx honlapjára](#).

Baranya vármegye, Tolna vármegye vagy a Balaton környéke mind olyan részei az országnak, ahol egyre több német szót hallhatunk, és nem a turisták miatt. Miközben a német nemzetiségiek száma régóta számottevő Magyarországon, egyre terebélyesebb az a német közösség is, amely az elmúlt időszakban költözött ide – idézi Bauer Bencének, a Magyar-Német Intézet igazgatójának nemrég megjelent írását a Magyar Nemzet.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Magyar Nemzet honlapjára](#).

Négykérdéses népszavazással is mozgósítaná a lengyel vezető kormánypart, a Jog és Igazságosság a polgárokat az október 15-i választásra. A referendumon az állami vagyon külföldi felvásárlásáról, a nyugdíjkorhatár emeléséről, az európai uniós migránspolitika támogatásáról, illetve a lengyel-belorusz határon lévő kerítés felszámolásáról kérdezik meg az embereket. Erről beszélt kutatási vezetőnk, Dobrowiecki Péter az M1 Világ c. műsorában.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [Magyar-Német Intézet honlapjára](#).

Impresszum: Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos, Dörstelmann-Fodor Kinga

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 155

Web: www.magyarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hua